

EDINOST

Glasilo slovenskega političnega društva za Primorsko.

*V edinstvo je moč.

»EDINOST« izhaja 2 krat na teden vsako sredo in saboto o poludne. Cena za vsa leta je 6 gl., za pol leta 3 gl., za četrt leta 1 gl. 50 kr. — Posamezne številke se dobivajo pri opravišču in v trafikah v Trstu po 5 kr., v Gorici in v Ajdovščini po 6 kr. — Naročnine, reklamacije in inserate prejema Opravišču, via Torrente, »Nova tiskarna«.

Val dopisi se pošiljajo Uradništva »via Torrente« »Nuova Tipografia«; vsak mora biti frankiran. Rokopisi brez posebne vrednosti se ne vračajo. — Inserati (razne vrste naznaila in poslanice) se zaračunajo po pogodbi — prav cenó; pri kratkih oglaših z drobnimi črkami se plačuje za vsako besedo 2 kr.

Delalsko podporno društvo in njega naloga.

Važnost, katero je zadobilo v zadnjih letih gibanje delalcev po vsem svetu, napotila je prve državnike, da se pečajo s tem, kako bi osodo delalca in rokodelca zboljšali. — Rešenje tega prašanja postaja toliko nujnejše, kolikor bolj se širi mej delalci v velikih mestih duh socijalizma, kateri je v svojej skrajnosti delalca dovedel v tako zмотo, da si je začel predstavljati srečo človeškega društva v anarhiji, ali brezvladju in v uničanju državne auktoritete in pravice posestva. Atentati z dinamitom, umori in drugi strašanski čini so v zadnjem času pretresli vso Evropo. Na Dunaju, v glavnem mestu Avstrije, so oklicali celo mali obsedni stan, v Švici in na Angleškem, kder so imeli dosedaj vsi socijalisti, komunisti in prekučevalci varno zavetje, začeli so premišljevat, ako ne bi bilo boljše, da se zabrani takim ljudem zavetje, ali takozvano pravico pribeževališča. S kratka, ves svet je zdaj v nemiru zaradi gibanja nezadovoljnih delalcev. A ta nezadovoljnost ima svoje uzroke v popolnoma spremenjenem stanju obrtnije in nje pripomočkov, v popolnoma predruženem prometu. Te velikanske spremembe so pomnožile stan neposestnikov, delalcev, sploh ljudi, katerih edino imenje je dlan. Ta pomnožitev takozvanega proletarijata pomnoževa občno nezadovoljnost zadnjih stanov društva, in ti so primorani, da se v enomer pečajo s tem, kako bi zboljšali svojo osodo.

Gotovo da po tem takem vse države stoje pred težko nalogo, katera obstaja v tem, kako odstraniti nezadovoljnost zadnjega stanu. Neposredna državna pomoč skoro ni priporočljiva; država sama ne sme postati fabrikant, trgovec itd., kakor to zahtevajo nekateri utopisti; posredna državna pomoč je na pravem mestu; delalec naj si v prvej vrsti sam pomaga, a država naj mu z modrimi postavami olajša to samopomoč. Ona mu mora dati priliko, da si more ustanovljati društva, po katerih more ne le sebi priskrbeti boljšo bodočnost, temuč tudi varovati svoje pravice proti prehudemu pritisku od strani kapitalistov-gospodarjev. Vse to more in mora država, ako hoče mirno rešiti takozvano socijalno prašanje. Pri-liko, da sploh danes govorimo o delalcih in njim potrebnih društvi, daje nam letno poročilo delalskega podpornega društva v Trstu, katero nam je prav zdaj došlo, ter je tako zanimivo, da ga prav radi priobčimo v izgled in poduk. Kakor je razvidno iz tega poročila, postavilo si je to društvo zadačo,

da hoče delalcu v vseh slučajih pomagati in ga tudi obvarovati pred zmotami, torej voditi ga po pravem potu, ter mu lajšati življenje v raznih slučajih. To društvo brani narodnost slovenskemu delalcu in obrtniku, omikuje ga in podpira v gmotnih težavah. Delovanje se ima sčasoma razširiti še na bolj prostorno polje, vedno spodbujajoč pametno samodelalnost, samopomoč po moralnih sredstvih.

Prav zato pa, ker to društvo teži tako ozbiljno, na lepe cilje vredno je občne simpatije, občne podpore.

Tukaj uže omenjeno poročilo:

POROČILO ZA LETO 1883.

Da iz malega zraste veliko, kder je resna volja in marljivo, a previdno delovanje, to nam kaže najlepše naše društvo, katero je v letu 1883 storilo še večji korak naprej, nego pa v letu 1882, kajti lansko leto je k društvu pristopilo 438 novih udov, katerih večina je bila poprej v talijanskih društvi, in s tem pomnoževala veljavo in upliv italijanskega življa v tem mestu. Vidi se iz tega, da je naš rokodelc za pravo in dobro spoznal geslo: »Svoji k svojim«. To pa, da se je začel naš rokodelc v Trstu zavedati svoje narodnosti, opravičuje nado, da postane naše društvo sčasoma najmočnejše društvo v Trstu, kar bi bilo čisto naravno, ako jemljemo v poštev naravno razmerje, vsled katerega so rokodelci in delalci v Trstu in okolici skoro sami Slovenci, in rokodelke in služkinje v tem mestu gotovo tudi večinoma Slovenke.

Lansko leto je zbrisal odbor 64 udov, ker so ali zapustili Trst, ali pa predolgo zaostali s plačili. Umrlo je lansko leto 7 udov, in društvo je dotičnim rodbinam plačalo podporo in pogrebne troške. Umrli so namreč ti le udje: *Ribarič Miha, Žitnik Ivan, Sutar Nikolaj, Pajnič Jernej, Moze-tič Albert, Škerjanc Tomaž, Valenčič Ivan*.

Koncem lanskega leta je društvo štelo 1021 družabnikov in 242 družabnic. Od teh je bilo bolnih v teku lanskega leta 323 moških in 36 ženskih, kateri so dobili skupaj podpore 4902 for. 92 nč. Takih udov, ki so prejeli le zdravniško pomoč in zdravila, pa nobene denarne podpore, je bilo 86 moških in 34 ženskih.

V tem letu je do 28. februvarja pristopilo k društvu zopet 70 družabnikov in 32 družabnic.

Društvo je imelo lansko leto 2 občna zbora, in sicer enega rednega dné 28. januarja 1883 in enega izvanrednega dné 30. decembra 1883; pri zadnjem se je § 9. društvenih pravil tako preuredil, da uživajo tudi taki

udje znižano podporo, kateri so nad leto bolni; pri istem občnem zboru sklenila so se tudi pravila za pokojninski zalog, kateri znaša vže po kratkem obstoju nad 1500 for., in to posebno vsled sijajnih uspehov zadnjih predpustnih veselic. Odborje razpravljal društvene zadeve v 43 sejah.

Priredil je odbor lansko leto te le veselice:

1. februvarja veliki ples v gledališču »Fenice«; 8. aprila predavanje in koncert; 15. aprila predavanje in koncert; 22. aprila predavanje in koncert. Prve veselice čisti dohodek odposlalo je društvo goriškemu bratskemu društvu kakor donesek k zbirki za zastavo; čisti dohodek drugih dvéh veselic pa je društvo oddalo društvu pevskemu zboru.

Za jako zanimivo in podučljivo predavanje se ima društvo posebno zahvaliti rodoljubnima gospodoma *Lovro Žvabu* in profesorju *M. Mandiču*.

8. julija je imel ženski oddelek prekrasno, močno obiskano veselico na vrtu »Mondo nuovo«. Nastopil je močan pevski mešani zbor, nastopile so pa tudi izvrstne govornice in deklamovalke.

26. avgusta je društvo praznovalo na posebno slovesen način rojstni dan svojega pokrovitelja, cesarjeviča *Rudolfa*. Društvo je šlo z godbo in razvito narodno zastavo prvokrat v notranje mesto, v cerkev sv. Antona novega, kder je sam župnik, monsignor *Hrovatin* bral mašo, pri kateri so iz vrstno peli *Kriški pevci* pod vodstvom gosp. J. Tance-ja. Tisti večer je društvo imelo veselico v prostorih »Hôtel Europa«.

30. septembra je društvo tudi na posebno slovesen način praznovalo obletnico blagoslovenja zastave. Zjutraj ob 10. uri bila je peta sv. maša pri sv. Jakobu, katere sta se vdeležila oba oddelka delalskega podpornega društva sè zastavo; odbornice ženskega oddelka so privezale v cerkvi prekrasen trak (izvrstno delo gospe *Drenikove* v Ljubljani) na zastavo; pri maši je pel mešani zbor pod vodstvom g. J. Tance-ja, nalašč v ta namen po omenjenem pevovodju zloženo mašo. Prostorna cerkev je bila prenapolnjena, vsa cerkvena slovesnost je bila krasna in ganljiva. Zvečer je društvo imelo veliko besedo v dvorani »Monte verde«, pri kateri je odbor ženskega oddelka z navduševalnim govorom gospodičine *Anice Kobalove* formalno izročil uže omenjeni trak v znamenje trajajoče zveze mej obema oddelkoma. Pela se je pri tej priliki nalašč v ta namen zložena kantata (mešani zbor), katerega je vodil skladatelj, g. Tance, sam. Obe te slavnosti uplivali ste toliko na slovensko

občinstvo v Trstu, da se je po vsakej oglašilo vse polno novih udov.

1. novembra je društvo napravilo zopet veselico v dvorani »Monte verde«. Društveni dramatični odsek je spravil na oder igro »Mlinar i njegova hči«, katera se je izvršila na občno zadovoljnost. — Veselica je bila jako dobro obiskana in je društvu tudi dala še precejšnjo gmotno pomoč.

Dne 25. decembra je imel ženski oddelek prav lepo veselico v dvorani »Monte verde«; obiskovalcev je bilo blizo 600, petje, posebno žensko, izborno, prav tako govor in deklamacije; še precej lepa svota je ostala po tej veselici ženskemu oddelku.

Dne 31. decembra imela sta oba oddelka skupni Silvestrov večer v zdolnjaj dvorani »Monte verde«, tudi ta veselica se je prav dobro sponesla.

Razvidno je iz tega, da je bil odbor v prošlem letu jako delalen; a da so se besede tako dobro obnesle, zato gre hvala v prvej vrsti tudi nekaterim družabnicam in družabnikom. Pohvalno nam je omeniti posebno gospodičin: *Kobalove, Muhove, Zornitove, Sušanove, Boletove, Šelanove* in gospe *Koblarjeve*, potem gg.: *Katalana, Schmidta, Jerine, Draščeka, Čargota, Prevca, gosp. pevcev*, kateri vsi so z veseljem sodelovali pri veselica družva. Naj bi se ta broj delalnih družabnic in družabnikov še pomnožil na čast in korist našega podpornega društva. Častne omenbe je vreden tudi gospod *Fr. Primožič*, kateri je podpiran po še par drugih gospodih društvu v kratkem času pridobil okoli 300 udov. Zahvala gre tudi onim gospodom, ki so društvu podarili nad 200 knjig, posebno pa gospodom: *K. Schmidtu, A. Ipavcu, I. Dolinarju, Marzonu, Basaju in Dolencu*. — Društvo samo je nakupilo tudi mnogo novih knjig, in tako se je društvena knjižnica lansko leto zdatno pomnožila, da šteje danes 728 lepo vezanih in okoli 200 drugih še nevezanih knjig. Knjižnica je zdaj v najlepšem redu; vredil jo je slovenski pisatelj, gospod *Lovro Žvab*, kateremu odbor s tem izreka najtoplejšo zahvalo za rodoljubno požrtovanje. — Da knjižnica mnogo koristi, dokaz je knjižnični zapisnik, iz katerega je razvidno, da je nad 200 knjig vedno mej čitajočimi udi obeh spolov. To smo omenili posebno zaradi tega, da bi rodoljubi še rajši društvu darovali raznih knjig, ker bogata knjižnica delalskega društva gotovo najhitrejšo pomnoži duševni zaklad tržaških Slovencev.

Tudi po novinarstvu je bilo društvo zdatno podpirano; mnoga uredništva so pošiljala svoje liste društvu brezplačno; nekatera pa po znižanej ceni. Brezplačno je društvo dobivalo

te le liste: *Pozor, Viena, Sloboda, Gospodarski Poučnik, Naša Sloga, Slovenski Narod, Slovenec, Soča, Slovenski Gospodar, Edinost, Pravičnik, Zgodnja Danica, Novice, Obrtnik, Brencelj, Vaterland, Triester-Tagblatt*. Po znižani ceni je društvo dobivalo: *Zvon, Kres, Hrvatska Vila*. Naročeno je bilo na: *Ljudski Glas, Škrat, Mir* (3 iztiske), *L'Imparziale, Adria*. Nekateri inostranski listi je tu in tam društvu dajalo tudi uredništvo *Edinosti*. Odbor izreka s tem vsem uredništvom, ki so list brezplačno, ali pa po znižani ceni pošiljala, najtoplejšo zahvalo. — Omeniti je tudi, da je društvo naročeno na knjige *Slovenske Matice* in *Mohorjevega društva*, in da je knjige društva Sv. Jeronima in Matice Hrvatske dosedaj vsako leto podaril gospod *Mate Polić*, kateri je društvu vedno zvesti in zdatni podpornik.

Da je društvo dosedaj tako lepo napredovalo, k temu je od prvega začetka veliko pomagalo previdno in rodoljubno postopanje društvenega zdravnika, gosp. dra. *Frana Mandića*, kateri se je po 4 letnem delovanju koncem leta odpovedal tej službi.

Obžalujemo, da so okoliščine tako nanesle; a ime dra. *Frana Mandića* ostane v društveni kroniki zabilježeno se zlatimi slovi; vsak pošten ud mora njemu v srcu hraniti čute hvaležnosti.

Tudi ženski oddelek je še precej dobro napredoval v lanskem letu, kajti pristopilo je v teku leta 1883 86 družabnic; tudi je ženski oddelek lansko leto po veseljah in zbirkah nabral lepo svoto nad 200 gld. ter kupil dragocen trak za društveno zastavo. — Pri vsem tem pa v tem oddelku ni napredka tako hitro, kakor pri moškem oddelku; kajti ako ozir jemljemo na število slovenskih gospodinj in služkinj v Trstu, pridemo do sklepa, da bi moral biti ženski oddelek močnejši od moškega. Uzrok slabšega razvijanja ženskega oddelka je gotovo le pomanjkanje narodne zavesti med ženskimi spolom. Ali tudi v tem obziru se je vže začelo boljšati v Trstu, in podpisani odbor priporoča prav nujno vsem dosedanjim družabnicam, da mej svojimi prijateljicami in znankami širijo glas in veselje o našem društvu. Slovenskega življa je prav mnogo v Trstu in ne bi se bilo prav nič čuditi, ako bi naše društvo v par letih štelo nad 3000 moških in ženskih udov; treba je le složnosti mej udi, dobrega vodstva in zaupanja do njega, pa vsestranskega delovanja, naj vsak družabnik, vsaka družabnica trdno sklone in svoj sklep tudi izvrši, da namreč društvu v teku tega leta pridobi najmanj enega družabnika, oziroma eno družabnico, pa bomo uže koncem tega leta blizu gori postavljenega cilja.

Lansko leto pa je društvo razum pokojninskega zaloga ustanovilo za poskus tudi majhno založno za take družabnike, ki si morejo in hočejo kaj prihraniti za stare dni, in pa v pomoč takim, ki potrebujejo majhne svote za najpotrebnejše opravke; ta mala založna, ki šteje dosedaj komaj 86 deležnikov, je v prošlem letu uže prav mnogo koristila, mnogi uže, kateri bi bili morali sicer pomoči iskati pri oderuhih, kateri jemljejo po 200 za 100, dobili so primerna posojila po jako ugodnih pogojih in zdaj spoznavajo veliko dobroto take ustanove.

Le škoda, da so se naši ljudje še premalo poprijeli te naprave;

moralo bi dosedaj biti veliko več deležnikov, nego jih je; a kar še ni, to pride samo ob sebi, posebno ko se bodo ljudje prepričali, da je stvar ne le v obče, temuč tudi deležnikom prav koristna. Letni račun založne, katerega pa dobe le deležniki, bode najlepše dokazal, kako more človek sebi in drugim pomagati, ako se poprime načela vzajemnosti. Rodoljubno delo je torej, ako uplivnejši in razumnnejši udje omenjeno založno priporočajo pri vsakej priliki, da postane polagoma krepek zavod po pregovoru: »zrna do zrna pogača, kamen do kamena palača«.

Konečno hočemo družabnikom, da bodo lažje mogli soditi o stanju in napredku društva, statistično razložiti, kako so se od leta do leta dohodki, troški množili, in kako je društveno premnoženje od leta do leta rastlo, ker številke najjasnejše govore.

	1880	1881	1882	1883
for. n. for. n. for. n. for. n.				
Udje so plačali	1862—	3795-01	6418-71	9912-88
Darovi — — —	169-45	920-35	1123-60	197-11
Dohodki veselje	275-31	297-55	—	515-09
Obresti — — —	14-16	98-58	150-81	292-60
Potrošilo je društvo za podporo bolnikom	188-42	1856-86	3431-16	6170-67
Za besede — —	621—	528-15	2338-05	844-83
Za nakup knjig	53-44	204-20	114-42	299-85
Za pevsko šolo	35-93	97-47	140-64	71-44
Imeleje društvo: gotovine koncem leta — —	1016-94	3121-36	5022-65	8692-95
Skupnega premnoženja koncem leta — —	1876-36	5046-55	7379-75	11260-31

Letos je društvo napravilo uže 4 veselice, katere so društveno premnoženje pomnožile za okoli for. 750.—

Ta uspeh vže v začetku leta nam daje najboljša upanja, da se koncem leta društveno premoženje pomnoži ne le za toliko, kolikor to kaže proračun za leto 1884, ampak da utegnejo konecne številke celo prekositi proračun, kakor se je to zgodilo lansko leto. Omenjeni proračun, ki je sestavljen z največjo previdnostjo, kaže, da se utegne premoženje obeh oddelkov koncem t. l. namnožiti na najmanj for. 17.139-54.

Razvidno je torej iz teh števil, da ima društvo najlepšo prihodnost; a da je mogoče denes to reči, temu je uzrok lepa sloga in mir, katerega po nikakem ne pusti kaliti ogromna večina družabnikov. Tej večini se odstopivši odbor lepo zahvaljuje za zaupanje in podporo, ter jej polaga na srce društveno geslo: »v slogi je moč«.

Trst, 1. marca 1884.

ODBOR.

Politični pregled.

Notranje dežele.

Cesar je podaril 400 gld. stražnikom, katere je anarhist Kammerer ranil.

Cesarica je 4. t. m. obiskala dunajsko občno bolnišnico, ogledala kliniko profesorjev Albert in Billroth, ter več bolnikov nagovorila.

Gospodarska zbornica je v četrtek skoraj soglasno potrdila izjemne navedbe za Dunaj i njegovo okolico.

Minister Pražak je 3. t. m. odsek za kazenski zakon nagovarjal, naj svoja dela pospešuje, da se more kazenski zakon še v tem zasedanju rešiti. Na opazko, da se pričakuje konec zasedanja še pred veliko nočjo, izjavil je minister, da se skoraj gotovo potreba pokaže, da bo državni zbor še po velikej noči zboroval. Vsled tega je sklenol odbor, da bo imel sejo vsak dan.

Davkovski odsek obravnjuje predlogo zastran davka na žganje. Vladni zastopnik je v odseku izjavil, da se davek na žganje

vsled novega zakona poviša na 2 milijona gld.

V proračunskem odseku je bila 6. t. m. po daljšem razgovoru sprejeta resolucija grofa Clama, po kateri se od vlade pričakuje, da državne gimnazije v Gorici, Pazinu, Mariboru in Celju tako vredijo, da se bo tamošnjim italijanskim, slovenskim in hrvatskim učencem poduk dajal v materinem jeziku, nemški jezik pa dostojno gojiti.

Mej nemško liberalno stranjo se je pričel silno hud boj. Povod temu je dalo glasovanje o izvenrednih naredbah v državnem zboru. Strašno mlati jo časniki po voditeljih nemško liberalne stranke ter kriče: o ubogo nemško ljudstvo, s čem si se pregrešilo, da si bilo kaznovano s tacimi voditelji! — Tu je res božja sodba; liberalna stranka je najbolj kriva, da je bilo treba na Dunaji izvenrednih naredb, i zdaj te izvenredne navedbe kaznujejo liberalno stranko; — vsak greh nosi uže kazni v sebi.

Splitski ribiči so se obrnoli na trgovinskega ministra s prošnjo, naj se italiskim ribičem prepove bavljenje v splitskem kanalu, ker oni ne ribarijo le znotraj ene milje od bregov, temuč ribjo zalego tudi tako pokončujejo, da se dvomi, ali bo prihodnje poletje še kaj ribariti.

V Zagrebu so tudi prišli na sled socialistom. 2. t. m. so našli pri krojaških pomočnikih Sanec in Hirša pisma in časnike, iz katerih je dokazano, da sta v zvezi z urednikom Prager v Budimpeštu in z socialističnimi delalskimi društvi v Lucernu in Curigu. Več delalcev so zaprli.

Ogerska poslanska zbornica je sprejela predlogo zastran predrugečbe davka na spirit.

V Trebinji se je unel mej vojaki nemškega in ogerskega bataljona razpor; vojaki so se zgrabili ter je 14 bilo ranjenih, nekateri precej hudo.

Vnanje dežele.

Italijanskej poslanskej zbornici je predložil vojni minister načrt zakona zastran predrugečbe vojaškega zakona ter zahteval, naj ga zbornica za nujnega izreče ter izroči posebnemu odseku, kar je zbornica odobrila. Po tem načrtu se ima napraviti 24 novih baterij, 12. eskadron konjice in šest ženijnih kompanij; zahteva se tudi 240 milijonov lir, katere vsota se ima razdeliti na več let, za deželnoobrambene namene. — Iz tega se pač vidi, da bi Italija rada še rastla.

V Berlinu se je 6. t. m. odprli nemški državni zbor. Prestolni govor naglašal z veliko zadovoljnostjo prijateljske razmere do zunanjih držav ter je poln upanja, da se mir ne ohrani le v Nemčiji, temuč tudi v drugih državah. Novo utrjenje podedovanega prijateljstva, katero veže Nemčijo i nje kneze z sosednjima cesarstvom in sprejem cesarjeviča nastopnika v Italiji in Španji dokazujejo, da veljavi nemškega naroda v zunanjih deželah zaupanje knezov in narodov na našo politiko na strani stoji. Cesar upa, da sebi to zaupanje, Nemčiji pa mir z ložjo pomočjo ohrani.

Angleška poslanska zbornica je 4. t. m. sprejela predrugečbo volilnega reda. Angleška vlada je v tej seji naznanila, da je ukazala ostro postopanje zoper dinamitovce; ni pa še na času, da bi dotične navedbe natančneje razložila. Ako bi vlada potrebovala izvanredne sile, zahtevala bode, da jih državni zbor potrdi. Dalje je vlada naznanila, da je generalu Grahamu ukazala, naj sicer ne vojuje zoper Arabce, ali naj razprši vsako četo, ki bi pretila Suakimu, naj skrbi za njegovo varnost in za varnost Tokara. General Gordon je zdaj v Kartumu, kder še dalje ostane.

General Graham je poročil angleškemu vojnemu ministru, da ide v Trinkitat, kder se 5. t. m. vse vojaštvo zbere. V arabskih selih, na južnej strani Tokarja je našel dva zapuščena kanona, mnogo strelnega praha in tisoč pušk. Osman Digma stoji z uporniki 10 milj od Suakima.

Dopisi.

Bolec, 3. marca.

Zopet se je pomakol en pust v nenastljivo žrelo prošlosti, pu til nam, bodi

si sladke ali pa grenke spomine, da se ga bomo z veseljem ali tužnim srcem še dolgo časa spominjali. Grenak bode spomin gotovo kakaj nežnej gospici, katere si je zaman prizadevala, da bi jej prešmentani Kurent prinesel letos ono »boljšo polovico«, katerej je ljubi Bog uzel rebro, iz katerega je vzrastla. Pa kaj se hoče? Kar ni, pa ni. Ne kaže družega, nego da se še malo počaka; saj mož z vso silo išče ukradenega rebra, in kdor išče, najde — pravijo časi. — Z veseljem se ga pa spominja mlada ženka, katere si še pred tedni ni bila v svesti, bo li — ali ne bo. No! tej so se vroče želje spopolnile, pustimo jo, naj uživa srečo sladkih medenih tednov.

Sladki spomini o letošnjem pustu vzbujajo se lahko in po vsej pravici našim čitalnicarjem, osobito letošnjemu, kaj dobro sestavljenemu odboru. Osobito nekaterim gospodom gre vsa hvala, da so v občo pohvalo oteli čast letošnjega odbora.

Naša čitalnica je priredila v prošlem pustnem času dve veselici in sicer: v dan 27. januarja ples, in v dan 17. febr. »Besedo« s plesom, katere program smo priobčili v cenjenem vašem listu. Obe veselici ste se vršili v najlepšem redu, v občo pohvalo in veselje, v kar je pripomogla gotovo izvrstna dvorana g. Sorča. Z »Besedo« smo bili popolnoma zadovoljni in lahko z mirno vestjo rečemo, da je storila naša čitalnica izvrsten korak po dolgotrajnem dveletnem počitku. Bodi si petje, govor, deklamacija, bodi si igra — vse se je izvršilo v popolno zadovoljnost gledalcev. Srčno hvalo izrekamo za to gospicama Rosaliji Mlekuž, (katere naravno vedenje imponira vselej vsem gledalcem, če le stopi na oder), in Ivani Mlekuž, katere je svojo ulogo častno rešila. Srčno hvalo tudi gospici Avgusti Ursič, katere se je potrudila iz Srpenice, da nas je razveselila z svojo »Rado«, katero je v resnici mojsterski deklamovala. Enaka hvala gre tudi gospici Josipi Hrast, katere se je potrudila tudi iz Srpenice k pevskim vajam, da je mogla sodelovati pri petju.

Razmere v Bolci o pustnem času so uže take, da dohodki redko kedaj presejajo troške — in to zato, ker je večina prebivalstva v svetu. Ženske v Trstu, a moški mej Nemci, in tako nam ti po leti prineso domū blaženo nemško ali laško kulturo. Sedaj smo uže še na dobrem; ali po leti nam bo bilo na ubo: š! š! šjora komare — ali pa: »holtsmaul« itd. O, blažena kultura!

Naj omenim še to, da si je napravila čitalnica v tej priliki skoraj čisto nov oder. Poprej so ga »fikali« le iz papirja, a sedaj je ves iz platna, kar je prizadelo mnogo troškov.

Reči bi imel še marsikaj, še marsikaj mi leži na srcu, a to o priliki.

Narodovič.

V Krepiljah, 3. marca.

Nemila osoda je nas zadela m. l., ker nam je toča uničila vso vinsko trgatav, zgubili je marljivi kmet veselo nado, ker je uže davno pričakoval, da se reši težavnega bremena, ki ga muči uže več let.

Zdaj obdelujemo svoje vinograde, ter se nadejamo boljše prihodnosti, da nam vinski trs v prihodnje da kaj več pridelka.

Na Krasu bi dobro bilo, da bi posluzali dobre svete umnih vinogradnikov in sadili le take vinske trse, ki so bolj rodovitni.

Najglavnejša sorta naših vinskih trsov je refošk, ta trs, kakor pripovedujejo stari ljudje, priromal je k nam z Laškega, teh trsov je tudi več plemen, mej prve vrste se prišteva črnica ali penjuta, ta sorta nam daje najboljšo vinsko kapljico.

Min. l. nam je g. R. Dolenc v Edinosti št. 26. priporočeval modro frankinjo; dobro bi bilo, da bi ta svet tudi poslušali, ker si je ta trs zavoljo njegove rodovitnosti dober glas pridobil po več deželah. S tem bi tudi z vinarstvom povzdignili svoj kraj. Zelo škodljivo je tudi preslabo ravnanje nekaterih vinarjev, prav koristno bi bilo, da bi se vadili bolj marljivo umnega kletarstva. V to svrhu bi jako uplivala bralna društva, ki bi se osnovala po občinah, tam se združi skupaj mnogo ljudstva, eden pove kaj iz lastne skušnje, drugi kaj čita iz kake knjige ali časopisa in tretji bolj vešč bi morda kaj predaval.

To bi tudi nepotrebno potratno zelo pomanjševalo i ne potikali bi se ljudje po krémah, ne zapravljali bi denarja, ampak privadili bi se ljudje lepega reda in vedenja. Može, vi, ki imate upljiv mej ljudstvom, veljavo in srce za njegovo blagost, storite to, kar za dobro spoznate!

T., kmet.

Domače in razne vesti.

Za srbskega konzula v Trstu je bil imenovan znani veletržec Salomon Kabiglo. Doslej Srbija v Trstu ni imela konzulata.

Častno občanstvo. Č. g. Šterk, kanonik in č. gosp. Spincić prof. bila sta imenovana častnim občanom kastavske občine. — Čestitamo vrlima gospodoma!

Imenovanje. C. k. finančno vodstvo v Trstu je imenovalo carinskim asistentom Jakopa Mankoča, dosedanjega carinskega gojenca.

Kranjsko bučelarsko in sadjersko društvo je imenovalo g. barona Winklerja svojim častnim udom. To je zopet dokaz, da Kranjsko prebivalstvo umeje pravo svojo korist, ter se malo briga za neke radikalce, ki bi radi v žlici vode potopili vse, kar se njim ne uklanja.

Štipendija. Začetkom drugega šolskega tečaja t. l. razpisuje se štipendija kanonika Jakopa Černe-ta, v znesku gl. 105 letnih. Prednost k uživanju omenjene imajo v prvi vrsti dijaki sorodniki, potem oni z Opčin, Trebič, Ban, Sv. Križ, Kontovlja in od Pišcancev v Rojanu, ako teh ni, pa oni iz Tomaja in konečno oni iz Trsta in okolice. Prošnje naj se vložijo do 20. t. m. pri mestnem zapisnem uradu.

Tržaške novice:

Samaror. Ivan Pecikar, 63 letni mož, drveni meštar s Kranjskega, obesil se je v sredo zvečer na svojem stanovanju v ulici „del Roneo“ št. 5. Ubogi človek je bil na podstrešju. Več časa je uže bolehal na neozdravljivej bolezni. Truplo samomorilčeve so prepeljali k sv. Justu.

Nesreče. Vrtarja Ferdinanda Stanica, 40 letnega moža, dobili so v torek hudo bolnega na podu ležečega na svojem večnem stanovanju, h. št. 6 v ulici „stare šrange“. Prepeljali so ga v bolnišnico. — Fran P., 46 letni dninar se je v sredo zvečer tako napil rujnega vinca, da so mu noge odrekle službo. Cincal je sem in tja, da je scincal na trda tla in si pri padu poškodval ono topično rt na glavi, ki jo navadno imenujemo nos. Pobli se je še na druge dele života, da so ga morali v „gripici“ prepeljati v bolnišnico. — Sedemletni fantiček Dom. C. je v sredo popoldne po lastnej neprevidnosti prišel pod javno kočijo št. 164. K njegovej sreči ni mu se žalega pripetilo. — Drug pijanec, imenom Anton D., 47 letni Tržačan in težak po poklicu, mora se sedaj zdraviti v bolnišnici, ker je na trdi tlak padel v ulici „Nuova“ in si zlomil rebro. — Kovski učenec B. Z., 15letni Tržačan, pal je po stopnicah svojega stanovanja in se hudo poškodval na koleno. Sedaj se zdravi v bolnišnici. — Konj se je splašil. V sredo nekoliko po 10. zvečer splaši se konjiček, vprežen v majhen koleselj; zdrlija kakor besen s horsnega trga gori po „Corso“, kder vrže na tla Lovrenca Pilepiča, blagajničarja zastavljalnica in še nekega fantiča na tla podere pred kavano na „Corso“. Potem dere dalje po ulici „S. Giovanni“, a pri cerkvi sv. Antona novega ga ko- nečno ustave. Blagajničar Pilepič se je močno poškodval na glavo, pospremili so ga v lekarno Cignola, kder mu dr. A. L. podeli prvo pomoč, a zatem ga prepeljejo na njegovo stanovanje. Fantič si je pri padu nogo spahol. V četrtek opoldne so našli na stopnicah tretjega nadstropja v Tergesteju neko 70 letno neznanu hudo bolno žensko, ki je na tleh v nezvesti ležala. Neka javna straža jo je velela v kočiji prepeljati v mestno bolnišnico. — Eliza Kufenstein, 77 letna gospa, prišla je v četrtek popoldne pod neko kočijo na lesnem trgu. Gospa se je poškodvala na glavo in desno nogo. Prepeljali so jo na svoje stanovanje.

Požar. V četrtek v jutro so se unele saje v dimniku neke hiše v ulici „S. Michele“. Škode ni posebne, kajti ogenj so kmalu popasili na mesto došli gasilci.

Nezavaden pok. V torek se je slišal strel na dvorišču h. št. 254 v ulici „Chiozza“, strel pa je bil tako močan in nenavaden, da je hišne prebivalce zelo prestrašil. Straže pribite na dvorišče in konstatirajo, da je razpok prouzročila patrona, katero so na tla vrgli nekateri mladeniči. Da so mladeniči pete odnesli, nam ni treba posebe poudarjati!

Porotna obravnava. Politikarja tržakega „Independenteja“ Henrik Jurettig in Rihard Zampieri prideta pred poroto v Inomestu dne 14. t. m.

Oproščenje. Babica Rosalija ud. Frizzati je oproščena bila 1. t. m. zatožbe in obsodbe, da bi se ona bila udeležila zločina podstavljenja nekega otročiča, radi kojega prestopka je bila prvi pot obsojena v trimesečno ječo. Tudi babica Fontana je bila oproščena. Povedati moramo, da ste obe po prvi instanci obsojeni rekulirali ter oproščenje dobili.

Tatvine in polletjsko. Policija je ustavila in odpeljala na zatožno klop 17 letnega preprogarkega učenca, ker je opeharil svojo gospodinjso A. D. na trgu Dogana, nič manje nego za 80 gl. Kupoval je na nje račun različnega blaga in ga potem na svojo korist prodajal. — **Razpisa.** Justina C., 49 letna Tržačanka in prekopčevalka, bivajoča v ulici „del Bosco“, čuva sedaj posteljo v bolnišnici radi rane na čelu, dobljene z rezilom. Kdo jo je porazil, ne ve se, ker ženska neče njega ali nje očitati. — **Uporabni deček.** Preljubni sinček krčmarice „Al Canottieri“ v ulici „S. Caterina“, popihal je od doma in od matere, pobravši jej mnogo perila in družega. Redarstvo plička išče. — **Nemojte božati tujih psov!** To resnico, in celo britko, poskusil je 11 letni mesarski učenec Konstant Branca, doma iz Trsta. Ta

deček je šel v sredo zjutraj v bolnišnico k ranocelniku, da mu zdravi prazke na obrazu. Ranocelnik ga popraša, kde jih je dobil; a deček pove, da je le božal psa necemu kočijažu, ali ta ga je zategadelj tako nočno s pestjo po obrazu udaril, da se je parkrat po tlaku prekučnil in da je videl zvezde o belem dnevu. Če je to res, kar fant trdi, poročemo mi, da je bil neumni pes pamenetnejši od svojega gospodarja.

Iz Dutovljanske občine se nam piše: Pri nas je letos zima jako huda, posebno mesec svedčan je postal jako živ. Zraven tega tare ljudstvo še hujša nadloga, ker mu manjkuje novcev. Ali kmalu bode boljše za siromašne ljudi, da si kakšen krajcar prislužijo za potrebni živež, ker se začne delati kos skladovne ceste, za kar gre čast in hvala g. Rajmundu Mahorčiču, ki se neutrudljivo prizadeva za zboljšanje cest.

Goriške novice. V Gorici se je osnovala posebna komisija pod gosp. županom, katera ima namen študirati naprave, olupšave itd. mesta, osobito pa zgradbo nekakovega „Hotel pension-a“ za goste, ki bi zahajali v Gorico miru in okrepčevanja iskat. — V saboto zvečer je začelo goreti v hiši Mighetti v ulici „Rabata“; škode ni posebne, ker so vatrogasci ogenj kmalu pogasili. — V ponedeljek se je obesil časniki Vincencij Varone od tamošnje posadke, radi dolgov, kakor pravijo. — Miljonar dr. Frommer, žid, umrl je te dni v svoji villi ob Solkanske cesti. Njegovo truplo so prepeljali v Beč.

Slovensko bralno in podporno društvo v Gorici vabi uljudno vse društvenike, da se udeležijo v prav obilnem številu predavanj in domačih zabav, ki bodo 9. in 23. marca (obakrat v nedeljo) v društvenih prostorih na Travniku h. št. 16 ob 8. uri zvečer. Predaval bo obakrat g. Franc Podgornik in sicer: prvi večer: Kako so doslej delalce učili in vodili; drugi večer: Po čem imajo delalci brepeteti v sedanjem času. Zabava bo obsegala petje društvenih pevcev in prijazne domače razgovore. Posebno društvenikom delalskega stanu naj bosta ta večera toplo priporočena, da si bosta tudi drugim udom zanimiva in koristna.

Ljubljanski list. Vse je bilo radovedno na nov slovenski dnevnik. Stoprav 6. t. m. smo prejeli prve številke in reči moramo, da je list po vsebini jako zanimiv in dobro pisan, oblika mu je ročna, cena jako nizka, namreč v Ljubljani le 5 gl. do konca tega leta, po pošti pošiljan pa f. 3.35 do konca junija in f. 8.35 do konca leta. V svojem programu omenja uredništvo da nemški deželni uradni časnik „Laibacher Zeitung“ ne zadostuje potrebam kranjske dežele, ker ga ogromna večina njenih stanovnikov, nezmerno nemškega jezika, ne more čitati. Da se tem potrebam ustreže, izdajati hoče uredništvo slovenski list kot prilogo omenjenega časnika pod imenom „Ljubljanski list“. List v ta namen prinaša v posnetku važnejša poročila, ki se nahajajo v uradnem delu in tako imenovanem „uradnem listu“ deželnega časnika, namreč o dogodkih najvišjega dvora, o podeljevanju služeb in odlik, ki izhaja od Nj. Veličanstva, potem o podeljevanju služeb, ki izhaja od osrednjih in deželnih oblastev, dalje o izdavi zakonov in ukazov za vojvodino kranjsko in za sosednje dežele, vrh tega razglase in ukaze raznih oblastev in uradov, kakor tudi državnih in deželnih zavodov in dobrodelnih ustanov.

Za glavno svojo nalogo pa si bode smatral list dan za dnevom v kratkih člankih poročati o vseh zanimivih dogodkih na obširnem polju politike, šolstva, občinskega življenja, trgovstva, obrtnije, poljedelstva i. t. d., tedaj tudi o dotičnih razpravah državnega sveta, deželnih zborov, deželnega šolskega sveta, mestnega zastopa ljubljanskega in o potrebi tudi drugih občinskih zastopov, dalje o razpravah kupčijskih in obrtnijskih zbornic, kmetijskih društev in ljubljanskega močvirskega odbora.

Posebno se bode oziral na potrebe naših občin. Prinašal bode domače novice ter poročal o mikavnih dogodkih v posameznih društvih, glediščih in koncertnih dvoranah, potem o znamenitih umetnih in znanstvenih izdelkih in sploh o zanimivih dogodkih po deželi in po sosednih krajih.

„Ljubljanskemu Listu“ so svojo podporo zagotovili najodličnejši slovenski pisatelji.

Glavni namen „Ljubljanskemu Listu“ bode, v sigdar poučevati slovenski narod in pospeševati njegovo blagostanje. Da se ta namen doseže, bode radovoljno odpiral svoje predale željam in nasvetom slovenskih rodoljubov.

Gotovo prav lep program, za katerega izvrstno izvršitev nam je porok ime nadarjenega urednika, gosp. prof. Šuklje-ja. Izvrstna misel je bila, da je ljubljanski list v prvi svoji številki prinesel podlistek, kateri se peča s zgodovino „Ljubljanskega časnika“, katerega urednik pravi je bil naš Frane Cegnar, ki je moral zaradi poslovlja o nastopu absolutne vlade: „zavalil se je kamen na grobu“ zapustiti Ljubljano, o katerej epizodi pozvemo dru-

god-kaj več. — Ljubljanski list pomenja napredek v življenju našega naroda, zato je dobro došel.

Kmetovalca, glasilo kmetijskega društva v Ljubljani. 1. števil. je izišla 1. t. m. na celje polji. Ta list bode redno izhajal na polovici pole; dodaj pa se je mej letom toliko priloge, da bodo naročniki odškodovani za štev. v januarju in februarju. Urednik mu je g. Gustav Pirc, tajnik. c. k. kmetijskega društva kranjskega

Zadruga je v Celju po 1 krat na mesec na novo izhajajoč list, ki se peča le z finančnimi zadevami in je organ slovenskih gmetnih društev. Urednik lista je izvrstni strokovnjak, g. M. Vošnjak.

Dopolnilne volitve v kranjsko trgovinsko zbornico. Volitve so bile dovršene minoli četrtek in je pri prostih volitvah narodna stranka sijajno zmagala. Izvoljeni so bili: a) v trgovinskem oddelku Vaso Petričič in Fran Kolman vsak z 196 glasovi, Janez Knez, Alfred Ledenic in Jožef Lazar vsak z 192 glasovi. Nasprotni kandidati so dobili po 61 do 68 glasov; b) v obrtniškem oddelku je izvoljen J. Horak z 1893, M. Pakič pa z 1892 glasovi; v oddelku za veliko obrtnijo sta izvoljena Otmar Bamberg in K. Mali; v oddelku za rudarje Pankracij Eichelter in K. Lukmann slehern z 15 glasovi. Narodna stranka v teh dveh oddelkih ni stavila kandidatov.

Slovenici v Sudanu. Kakor se vidi iz imenika pri Tokarju ubitih vojakov Bakerjevega oddelka, usmrteni so bili v Sudanu tudi ti le Sloveni: Krivičič iz Istre, Smrekar iz Postojne in Ljubljancan Potokar, — in v zadnji bitki pod gen. Graham-om pri El-Tebu tudi Tržačan Venežian.

Prvo veteransko društvo v Trstu in okolici bode jutre imelo ob 8 uri zjutraj sv. mašo-zadušnico v cerkvi sv. Antona novega za zamrle ude v minolem društvenem letu. Ob 9 uri pa bode društvo imelo v prostorih gostilne pri „Zelenem hrihu“ (Monte verde) svoj občni zbor.

Trgovinska in obrtniška zbornica. V ponedeljek zvečer je bila seja; predsedoval je Ivan Vučetič pl. Blelitz, zbornice podpredsednik. Nazoč je bil dvorni svetnik vit. Rinaldini. Po prečit-tanju in potrjenju zapisnika zadnje seje preide se ne na dnevno predlogo, da se odpošljejo poverjenici zbornice v inostrane luke, da jih pregledajo in preščitirajo ter kar je dobrega in koristnega uvedo v našo luko. Ozirom na to, da se je ministerstvo odločilo odposlati posebno komisijo v zunanje dežele, da študira prašanje „Entrepôts“ in občnih magazinov, da potem referira o rešenju tržake proste luke; ozirom na to, da takova poročila utegnejo biti vladi prevelike važnosti za njene prihodnje namere; tiče se našega mesta, z ozirom na to, da vlada nema ničesa proti temu, da zbornica odpošlje svojih delegatov in da se ti zedinijo z njenimi na kraju postanka: borsna deputacija predlaga trg. in obrt. zbornici, naj ona imenuje dva njena člana, koja naj se kot njena odposlanca, z praktičnim trgovinskim znanjem in poskušnjami napravita istodobno z ministrijskimi poslanci na pot, da študirata, kar je bilo gori uže navedeno in potem poročata zbornici. Prične se na to jako živahno debatiranje in posl. dr. Buzzi hoče, da se potovanje dotičnih poslancev razširi še na druge dežele in luke ob Atlantskem in Nemškem morju, da se bode imelo na razpolago bogatega materiala za prihodnje določevanje. Gospoda posl. Stalitz in Teuschl pravita, da to bi bilo odveč, kajti tukaj ne gre za napravo novih luknih zgradb, pač pa za napravo „Entrepôts“ in občnih magazinov. Potem se izvolita odposlanec gospoda Teuschl in Schadeloock.

Potem se podeliti štipendiji ustanove „Minerbi“ gospodoma Nikolaju Segnanuin Ferruccio-ju Cimadoriju in podpora necemu uradniku. Potem se odločijo mlademu tržaskemu Passalacqua, ki sedaj študira obrtno tehnologijo v Beču, štipendijo 1259 gl. da more skončati svoje študije na ondnotnem zavodu. Na zadnje se vzamejo na znanje nekoje točke, ki pa niso posebne važnosti in seja se zaključ.

Vlastnikom žrebcev. Ministerstvo za poljedelstvo je izdalo razglas, da želi nakupiti potrebnih žrebcev domače izreje, kateri žrebeli se bodo rabili za deželne žrebce; ministerstvo tedaj vabi žrebcev lastnike, kateri jih mislijo prodati, naj ponudbe vložijo naravnost ministerstvu, in sicer od 1. aprila počenši do zadnjega aprila. — Konjski lastniki lahko pozvedo natančnejše pogoje pri c. k. okrajnih glavarstvih, pri magistratih in tudi pri c. k. deželnem namestništvu.

Riž iz Rangona. Zadnje dni je priplul iz Rangona na Reko angleški parnik „Rhodora“ in pripeljal 34900 vreč riža za ondnotno luščilno. Ta je prvi parnik, ki je došel v Evropo z novim pridelkom in reška tovarna stopi prva na trg z novim rižom.

Radostna pomoč bolnim in okrevajočim Gotovost, uplivačja sredstva imeti po boleznih onemoglim je neizplačljiva. Tako gotovost priznavajo izrekli vladarjev Ivan Hoff-ovemu

slado-izlečno-zdravilnemu pivu, glavna tovarna za Avstro-Ogersko v Beču. I. okr., Graben, Bräunerstrasse. 8. Knez Oettingen-Wallensteinski v Monakovem je rekel: „Smatram si v svojo človeško dolžnost, bolehujoče opozarjati na dobrodojno iznajdbo J. Hoff-ovega sladnega izlečka.“ Avstrijska cesarica je enkrat pila ta krepljivi slado-izleček in cesar je izumitelja odlikoval s c. k. zlatim križem s krono in pridvornim diplomom. Zdravstvena razstava v Londonu je odlikovala J. Hoff-ov slado-izleček za vrednostno kolajno (1879). — To so podkrepilna sredstva bolnemu in vojaški lečniki so ga najčesteje rabili v nemških in avstrijskih vojskah l. 1864, 1866, 1870, 1871, 1878. in baš po njih zahvalnicah z jako srečnim uspehom. — Zasebniki prinašajo dan za dnem poročila ozdravljenja.

Nikdar prepozno ne pride uporaba kacega novega in racionalnega zdravilnega leka, čeprav se je mnogo lekov brezuspešno vporabljal. Vse boleznizvirajoče iz nezdrave, slabo sestavljene krvi, naglo, gotovo in brez bolečine se odstranijo s pomočjo švicarskih kroglic slovečega lekarka R. Brandt-a. Dobivajo se po znanih lekarnah, po 70 kr. škatuljica.

Pri kupovanju naj se točno pazi, če se na sleherni škatuljici nahaja bel križ na rudečem polju in spodaj podpisna trdka Rich. Brandt kot etiketna znamka.

Delalsko podporno društvo
pod pokroviteljstvom
Njeg. ces. visokosti cesarjeviča Rudolfa
v Trstu.

POZIV
na občni zbor
dne 16. marcija v zgornji dvorani gostilne „Monte verde“. Začetek točno ob sedmi uri zvečer.

Dnevni red:
1. Nagovor predsednika.
2. Društvena kronika, poročila tajnik:
a) o moškem, b) o ženskem oddelku.
3. Poročilo denarničarja o računu za leto 1883 in poročilo pregledovalcev računov, a) za moški, b) za ženski oddelk.
4. Proračun za leto 1884. in dotični predlogi: a) za moški, b) za ženski oddelk.
5. Predlog gosp. J. Gulina, B. Baše in drugih zaradi sprememb pravil.
6. Priziv uda g. J. Mramorja.
7. Volitev predsednika, tajnika, denarničarja, 12 odbornikov in 6 namestnikov v zmislu § 11 in 12 pravil, voli moški oddelk.
8. Volitev 3 pregledovalcev računov za leto 1884 v zmislu § 13 pravil, voli moški oddelk.
9. Volitev 26 nadzornikov (mojstrov) v zmislu § 11 pravil, voli moški oddelk.
10. Volitev 8 odbornikov in 4 namestnic v zmislu § 13, voli ženski oddelk.
11. Volitev 2 pregledovalk računov v zmislu § 18 pravil, voli ženski oddelk.

OPAZKE. Volilno pravico imajo le oni, ki so opravili svoje dolžnosti v zmislu § 10 pravil. Volitev se bode vršila tako le: V soboto 15. t. m. zvečer od 7. in pol do 9 ure in v nedeljo, 16. t. m., od 9 ure zjutraj do 1 popoldne v društveni pisarni in popoldne od 4 ure do zaključka občnega zbora v zgornji dvorani gostilne „Monte verde“. Volilna komisija je sestavljena tako le: V soboto zvečer in v nedeljo zjutraj gg.: Andrejčič Fr., Dolenc Fr., Hajn Lavoslav, Lotrič Gregor in Prelc Stefan. V nedeljo popoldne gg.: Dolenc Franc, Muha Anton. Nadališček Franc, Primožič Franjo, pl. Živic Albert. — Ta komisija bode sprejemala listke obeh oddelkov. Vsak ud, kateri hoče voliti, mora komisiji pokazati svojo izkaznico.

Trst, 1. marcija 1884.
ODBOR.

Javna zahvala.
Podpiralni zalogi slovenskih vseučiliščnikov v Gradci so za leto 1883-84 darovali blagovolili: visoka deželna zbornica kranjski in štirski po 100 gl., slavna posojilnica v Mariboru 50 gl., gospod dr. Jos. Sernec, odvjetnik v Celju, 20 gold., gospoda dr. Karol Schmidinger, c. k. notar v Kamniku, in dr. Gvidon Srebre, odvjetnik v Brežicah, po 10 gold., gosp. dr. Žižek, zdravnik v Gradci, 6 gold., gospodje dr. Josip Gregl, zobolečnik v Gradci, dr. Gr. Krek, c. k. vseučilišni profesor v Gradci, dr. Juraj Sterbenc, župnik in deželni poslanec v Hrenovicah, in dr. J. Vargha, c. k. vseučilišni profesor v Gradci, po 5 gold., gospoda dr. Rudolf Globočnik v Gradci in Davorin Meško, kooperator pri sv. Barbari v Haložah, po 3 gl., gosp. o. Benedikt Schluder, gimn., prof. v St. Pavlu na Koroškem, 2 gl. in gosp. J. Bradška, kr. upok. gimn. vodja v Gradci, 1 gl. Za vse te preblage darove izrekajo podpisani v imenu opravičnega odbora imenovane zaloge in v imenu vseh onih, koji uživajo dobroto tega zavoda, javno najiskrenejšo zahvalo. Bog plati!

V Gradci, dne 1. marca 1884.
Dr. Greg. Krek, c. k. vseučilišni profesor, t. č. predsednik, s. r. Josip Lendovšek, n. gimnazijalni učitelj, t. č. blagajnik, s. r. Janke Bezjak, stud. phil. t. č. tajnik s. r.

Zahvala.

Jaz spodaj podpisana, soproga pokojnega Josipa Seničke, bivšega udeleženca delavskega podpornega društva, čutim se dolžna, da izrečem naj presrečnejšo zahvalo slavnemu vodstvu, tu zgorej omenjenega za podporo in pogreb mojemu pokojnemu soprogu.

Zraven pak izrekam tudi posebno najtočnejšo zahvalo čestitim gg. odbornikom za meni prostovoljno izročeno podporo in priporočam tople vsakemu delavcu to važno, zelo potrebno društvo; kdor le kolikaj more, naj ne zamudi tega zavarovanja.

V Trstu, 5. marca.

Z spoštovanjem

Marija vdova Senička.

Zahvala.

Podpisana zahvaljuje se najpresrečnejše sl. Delavskemu podpornemu društvu za zdato pomoč, katero je dobival rajni moj soprog v boleznih, kakor za pogrebščino, katero je prejela podpisana. Naj bi se vsi naši delavci, ki ob času bolezni niso nikake pomoči, ako niso v kakem društvu vpisani, v to dobrotno društvo vpisali.

Trst, 3. marca 1884.

M. Marek, udelež.

Tržno poročilo.

Kava. Došla so neugodna poročila iz inostranskega, katera so tudi na naš trg slabo uplivala, kupčija v tem blagu se je skrčila in cene se pomikajo nazaj. Prodalo se je 500 vreč Rio po gl. 57 do gl. 74.—, 300 vreč Santos po gl. 61 do gl. 70.—, Java velja gl. 72 do gl. 76.—, Portorico gl. 90 do gl. 110.—, Ceylon plant. gl. 88 do gl. 134.

Sladkor — slaba kupčija, cena prav šibka. Prodalo se je nekoliko sladkorja celo pod 26 gl. 100 kilogram.

Olje — srednja kupčija; a cene se dobro vzdržujejo. Namizno velja gl. 79 do gl. 88.—, jedilno gl. 40 do gl. 45.—, bombažno angleško gl. 33 do gl. 34, ameriško gl. 39 do gl. 42.

Sadje, — Pomeranče, limoni gl. 24, do gl. 5.—, mandlji gl. 93 do gl. 100.—, fige v vencih gl. 15.—, opasa 15 do gl. 16.—, cveče gl. 13 do gl. 15.—, Eleme gl. 18 do gl. 30, Sultanina gl. 20 do gl. 34.

Petrolje — cena tega blaga se pomika nazaj; denes stane to blago uže gl. 10.

Domači pridelki — fižol rudeči gl. 104, do gl. 11.—, bobine gl. 114, koks gl. 13.— maslo gl. 88 do gl. 100.

Žito. — Ruska pšenica gl. 94, do gl. 10.—, koruza albanska gl. 7.

Les — v dobrem obratu. — Seno — dobro konjsko gl. 1.10 do gl. 160.

Borsno poročilo.

Tendencja dobra, kurzi jako trdni.

Dunajska borsna

dne 7. marca.

Enotni drž. dolg v bankovih 79 gl. 75 kr. Enotni drž. dolg v srebru 80 » 95 » Zlata renta 102 » » 5% avst. renta 95 » 40 » Delnice narodne banke 846 » » Kreditne delnice 323 » 60 » London 10 lir sterlin 121 » 50 » Napoleon 9 » 61 » C. kr. cekini 5 » 71 » 100 državnih mark 59 » 20 »

VSAKEJ DAMI,

katera hoče imeti dobro se podajajo životnik (moder) iz prave, dobre ribje kosti (pušpana) priporočam, da si ga naroči pri meni in da pošlje mero.

Mma. M. Müller na Dunaji

I. Stadt, Operngasse 12 (vis-a-vis

Heinrichshof).

ŽIVOTNIKE

lastni izdelek po najnovšem in najboljšem dunajskem in pariškem krovu. garantirane iz prave ribje kosti napravljene, bele ali rujave po f. 5. barvane od f. 7 naprej. Pariški životniki s trakovi za stiskanje beli ali rujavi od f. 8. barvani od f. 10 naprej, francoski životniki s priponkami od f. 10. barvani od f. 12. naprej.

Novost! Stefanije životniki brez planšetov, vsled sprideval zdravnikov, priporočljivi vsakej dami, posebno pa takim, ki trpi na srčnih, jetrnih in žledčnih boleznih, trajljivi, držeči formo, brez da bi žledcu najmanj škodovali, elegantno napravljeni od f. 8 naprej. Životniki za dame v vseh barvah, formah, v vsakej velikosti in po vsakej ceni. — Naročbe iz dežele, spošljatvo ogleda ali mere in naznanjenjem cene po poštne povzetju. Kar se ne dopade, ali prileže, se zamenja za drugo.

5000

ostankov sukna

(3—4 metre), v vseh barvah za cele moške obleke, pošilja proti povzetju po 5 gl. ostankov.

L. Storch v Brnu

tvarina (sukno), koja se ne bi dopadala, more se zamenjati.

Razpis službe.

Da se zadržno nastavi učitelj — voditelj na enorazrednici v Brestovici in učiteljica na štirirazrednici v Komnu, razpišete se s tem ti službi splačili III. vrste po drž. postavi 4. marca 1879. št. 9.

Za službo učitelja voditelja zahteva se sposobnost k pomočnemu poučevanju verskega nauka.

Prošnje naj se vložijo pri temu c. kr. okrajnemu šolskemu svetu v dobi 6 tednov od vveršenja tega razpisa v list »Osservatore Triestino«.

C. k. okrajni šolski svet.

V Sežani dne 3. marca 1884.

Blago za obleko

le iz trpežne, dobre volne, za srednje visokega moškega, po 3-10 metrov na obleko za gl. 4-96 a. v. iz dobre volne; 8- a. v. iz boljše volne; 10- a. v. iz fine volne; 12-40 a. v. iz dokaj fine volne.

Ogrinjala za na pot, komad po 4, 5, 8 in 12 gl. Najfinejša odela iz volne, hlače, povrhnje suknje, spodnje suknje, odela za dež, običajno debelo suknjo, debelo trpežno suknjo, česalno blago, ševjo, triko, prestrala za gospe in biljard, peruvijansko, desking priporočam

I. STIKAROFSKY,

tovarniška zaloga v Brnu.

ustanovljena i. 1866.

Uzorce brezplačno. Uzorne pole za gospe krojače nefrankirane. Poštne povzetnice nad 10 gl. brezplačno. Ker mnogo p. n. naročnikov meni popolno zaupa in si dovoljalo naročevati blago, ne da bi prašali i videli dotičnih uzorcev, po tem takem naj se mi tako naročeno blago, ako ne bi ugajalo, nazaj pošlje. Uzorci črnega peruvijana in doskinga se ne razpošiljajo, naročila se vrše le na zaupanje.

Ker jaz pri svojih svetovnih poslovi dobivam na dan na stotine pisem, molim p. n. naročnike svojo addresso točno izpolniti in če je le mož, naj se ogiblje sklicevanja na prejšnje dopisnice, kajti traženje teh nam proužroča mnogo težko.

Dopisnice se primajo v teh jezicah: v nemškem, madjarskem, českem, poljskem, italijanskem in francoskem. (24—3)

Brez te varstvene znamke, postavno zavarovane, ima se to zdravilo smatrati kot ponarejeno.

Cvet zoper trganje,

po dr. Maliču,

je odlično najboljšo zdravilo zoper protin ter reumatizem, trganje po udih, bolečine v križi ter žicah, otekline, otrpnele ude in kite itd., malo časa če se rabi, pa mine popolnem trganje, kar dokazuje obilno zahvala zahteva naj se samo acetu zoper

(Varst. znamka.) trganje po dr. Maliču s zvraten sloječim znamenjem; 1 steklenica 50 kr.

Planinski želiščni sirop kranjski,

izboren zoper kašelj, hripavost vratobol, prsne in pljučne bolezni; 1 stekl. 56 kr. Koristnejši, nego vsi v trgovini se nahajajoči sokli in siropi. 20—1

Pomuhljevo (Dorsch) jetrno olje,

najboljše vrste, izborno zoper brumore, pljučnico, kožne izpuške in bezgavne otekline 1 stekl. 60 kr.

Anaterinska ustna voda,

najboljše za ohranjanje zob ter zobnega mesa in takoj odpravi smradljivo sapo iz ust. 1 steklenica 40 kr.

Kričistilne Kroglice, c. kr. priv.,

ne smeje bi se v nijednem gospodinjstvu pogrešati in so se uže tisočkrat sija no osvedočile pri zabasanji človeškega telesa, glavobolu, otrpnenih udih, skazenem žledcu, jetrnih in obistnih boleznih, v škatljah 4 21 kr.; jeden zavoje s 6 škatljami 1 gl. 5 kr. Razpošiljava se le jeden zavoje.

Naročila iz dežele izvrše se takoj v lekarni pri „samorogu“

Jul. pl. Trnkóczy-ja

na mestnem trgu v Ljubljani.

3000

ostankov preprog

(10—12 metrov) pošilja proti povzetju komad po 3 for. 80.

L. Storch, tvorničar v Brnu,

tvarina koja se ne bi dopadala, more se zamenjati.

Št. 125. o. š. s.

2—1

Razpis dražb.

Dne 17. t. m. marca bodeta v županstvenem uradu v Brestovici (Komenski okraj) javni dražbi in sicer:

1.) ob 11. uri dop. za oddajo gradbe nove šolske hiše, cenjene na 1270 gl. 90 kr. (varščina 100 gl.) in 2.) ob 1 uri pop. za oddajo uravnave občinske ceste med Brestovico in Selom, cenjene na 537 gl. 20 kr. (varščina 50 gl.)

Obe deli oddajete se vsako po sebe po cenejši ponudbi.

Narisa in proračuna sta v županstvenem uradu Brestoviškem v pogled razpoložena. Kdorse hoče dražbe vdeležiti ima poprej dotično gor omenjeno varščino položiti. Izid dražb je potrdbi podpisanega podvržen.

C. kr. okrajni glavar in predsednik okrajnega šolskega sveta.

V Sežani dne 7. marca 1884.

Čudovite kapljice

Sv. Antona Padovanskega.

To priprosto in naravno zdravilo je prava dobrodejna pomoč in ni treba mnogih besedi, da se dokaže njihova čudovita moč. Če se le rabi jo nekoliko dni, olajšajo in preženejo prav kmalu najtrdovratnejše žledčne bolezni. Prav izvršno vstrežajo zoper hemoroje, proti boleznim na jetrih in na vranici, proti črevesnim boleznim in proti glistam, pri ženskih mlečnih nadležnostih, zoper beli tok, božast, zoper scropok ter čisti pokvarjeno kri. One ne preganjajo samo omenjenih bolezni, ampak nas obvarujejo tudi pred vsako boleznijo.

Prodajejo se v vseh glavnih lekarnicah na svetu; za naročbo in pošiljatev pa edino v lekarni Cristofolletti v Gorici, v Trstu v lekarni E. Zanetti i G. B. Rovis in G. B. Faraboschi. ena steklenica stane 30 novcev.

Varovati se je pokvarjenih posnetkov, katerimi se zavolj želje po dobičku tu pa tam ljudstvo goljufa, dasi nimajo nobene moči in vrednosti.

Proti kašlju, hripavosti, prsnim in žledčnim boleznim, ohemoglosti, sušici, neprebavljivosti, skazano najbolje kreplivo sredstvo za prebolele vsake si bode bolezn. Rahljivi izdelki: Sladni izleček ozdravilni ol. sladna čokolata, koncentriran sladni izleček, sladoprane sladčice. Vse izdelano po Ivan Hoffovej sistemi. Leto ustanovljenja 1847, z 59 odlikovanji in nad 1 milijon pohvalnih pisem. Razprodaja I. Hoffovi ozdravilnih užitnih se vrši po vseh olikanih deželah, v 27.000 prodajalnicah, od teh spada na zahodno Evropo 12.800, in na vzhodno 9900, na Ameriko 4300. I k temu se še časopisi vporabljajo, v Evropi 1600 in Ameriki 400. Kder uže ni bilo več pomoči, so prvi in le ti izvršni I. Hoffovi ozdravilni sladni izdelki, ki so bili 59krat odlikovani, pomagali stotisočom, o katerih ni bilo upanja, da ozdrave, pomoč in ozdravljenje podarili in trpečim življenje in zdravje povrneli.

Ozdravilna poročila

iz Avstrijskega Primorja.

Na izumitelja in samatega izdelovalca Iv. Hoffovega sladnega izlečka, dvorni oskrbovalec skoraj vseh evropskih vladarjev, c. k. komisijsni svetnik, posestnik zlatega križa s krono za zasluge, vitez visokih redov pruskih in nemških i. t. d. Ivan Hoff v Beču, L., Graben, Bräunerstrasse št. 8, tovarna: Grabenhof, Bräunerstrasse št. 2.

Pulj, 29. aprila 1883.

Vaše Blagorodstvo!

Jaz sem primoran izreči, Vašej Blagorodnosti, moje srčno in globoko čutečo zahvalo za dober upliv Vaših izvršnih izdelkov iz sladi. Jaz boleham uže jedno leto na bronhijalnem prehlajenju z bljuvanjem krvi, in vsa lekarska sredstva za ponehanje kašlja in krvnega toka, so se po najvišje skazala uspešnim za nekoliko časa, da se zopet vrne pri najmanjem posiljenju ali pregreju. Odkar pa jaz uživam Vaše Ivan Hoffovo izvršno slado-izlečno-zdravstveno pivo in Vaše uprav takove nedosegljive slado-prane sladčice, zdato mi je jenjal kašelj, in kar je najpoglavitejše, da če prav spolnujem dolžnosti mojega poklica ne trpim več na krvnem bruhanju niti na kašlju in čudeno sem okrepčan. Blagovolite mi poslati še 53 sklenic Vašega slado-izlečnega zdravstvenega ola (bire), 5 zabojčkov slado-sladčic in 5 kil slado-čokolade 1. sorte. Še jedenkrat izrekam mojo pri srčno, globoko čutečo zahvalo in ostanem z odkritosrčnem velepoštovanju Vaš udani

France Rost, pri c. k. pomorskem vodstvu.

Gorica, 2. aprila 1883.

Vaš Ivan Hoffov koncentrirani izleček iz sladi me je čudovito okrepčal in jaz sem Vam primoran zahvaliti se za izvršni in blagodejni izdelek. Molim Vas, da mi koj pošljete drugih 10 sklenic koncentriranega izlečka iz sladi.

Z odličnim štovanjem

Konstant vit. pl. Dabrowski, c. k. stotnik. Gorica.

Evropska veličanstva, svetovni dušni velikani, kakor tudi nebroy

prostega ljudstva

niso še nijednemu sladnemu izdelku toli hvaležni bili, kakor Ivan Hoffovi zdravilnim sredstvom, slado-izlečnemu zdravilnemu pivu, koncentriranemu izlečku iz sladi, slado - zdravilnej čokolati in prsnim slado - sladčicam. Od tu izvirajo izvenredna prednost in 59kratno odlikovanje po dvornih liferantih, čestne diplome in prve zaslužne kolajne.

Tukaj bilježimo slova kronanih glav:

Viljem I., nemški cesar: »Vaš dobri izleček iz sladi.« Franc Jožef I., avstrijski cesar: »Rad Vas odlikujem.« Kralj saski: »Blagodejen kraljici materi.« Kralj danski: »Občutil na zdravje uplivačo moč.« Veliki vojvod Meklenburg-Sverinski: »Moje priznanje.«

Stanina Hoffovi izdelki iz sladi v deželi iz Beča: Slado-izleček-zdravilno pivo. 3 zabojem in sklenicami: 6 sklenic gl. 3.82, 13 sklenic gl. 7.26, 28 sklenic gl. 14.60, 58 sklenic gl. 29.10. 1/2, kila čokolade iz sladi I. gl. 2.40, II. gl. 1.60, III. gl. 1. (Pri večji množini rabat) Slado-bomboni 1 zavitek 60 kr. (tudi 1/2 in 1/4 zavitka). Pripravljena redilna moka iz sladi za otroke gl. 1.—. Koncentrirani izleček iz sladi 50 kr. in tudi po 30 kr. — Popolna slado-kopelj stane 80 kr.

Pod 2 gl. se ne razpošilja.